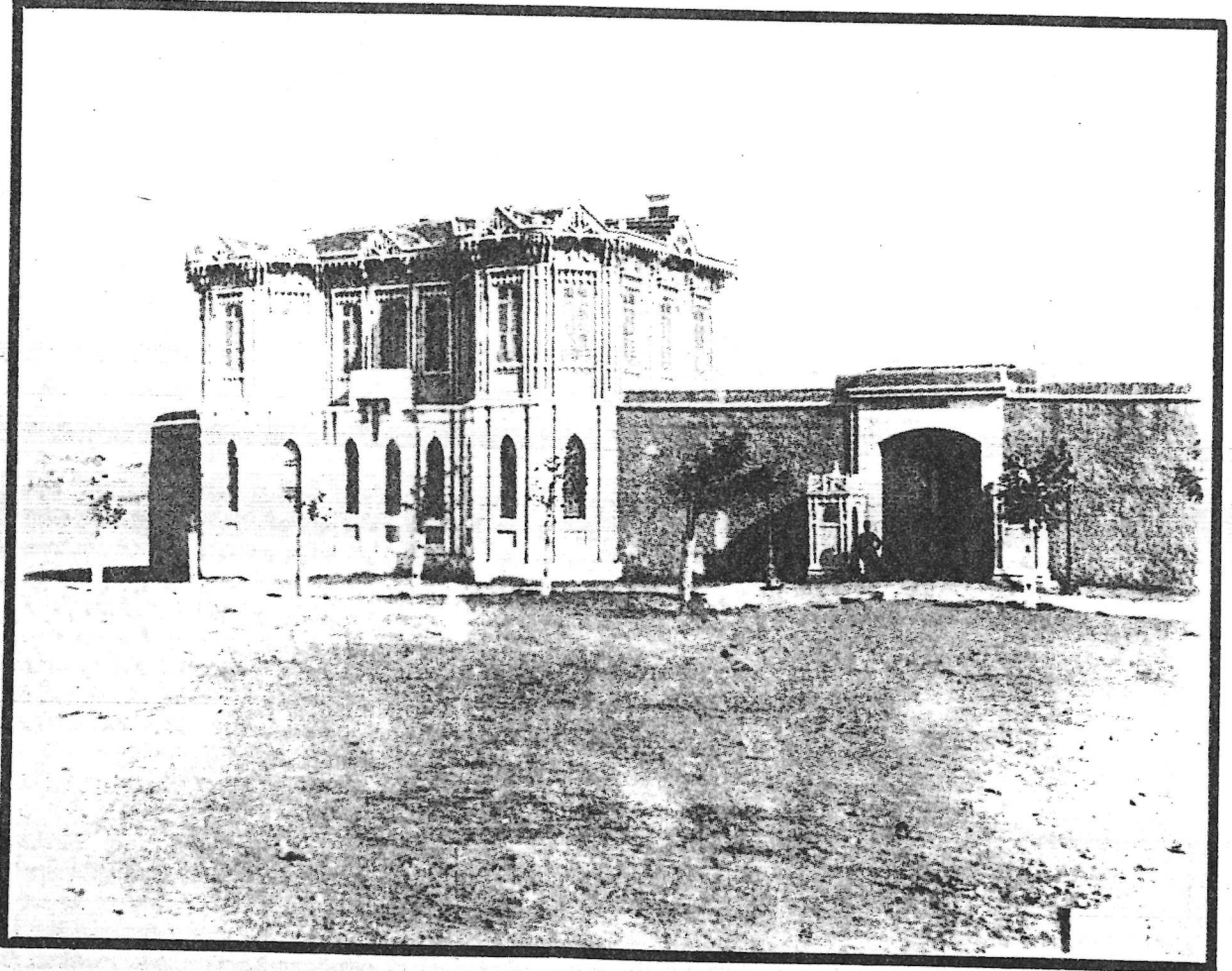

Belgelerle
YILDIZ SARAYI
Rehberi

YIL: 1, SAYI: 3

(Üç ayda bir çıkar)

1.7.1982

Yıldız Sarayı Talimhane Köşkü

LIBRARY
Research Centre for Islamic
History, Art and Culture
İSTANBUL

PADIŞAHIN KURMAY HEY'ETİ

3- ABDULLAH PAŞA-MÜŞİR (MAREŞAL)

1852'de Trabzon'da doğdu. Gümrük emanetinde görevli Rüstem Ağa'nın oğludur. İlkokulu Trabzon'da bitirdi, kardeşi Rıza ile İstanbul'a gelerek Galatasaray Sultanisine (Lisesine) girdi. Askerliğe olan büyük tutkusu nedeniyle lise son sınıf öğrenimini Bursa Askeri Lisesinde tamamladı ve 1876'da İstanbul'daki Harp Okuluna girdi. 1881'de Harp Akademisinin 33 ncü döneminden Kurmay Yüzbaşı çıktı. Kısa bir süre sonra Kolağalığa yükselerek Hicaz Tümeni Kurmay Heyetine atandı. Hicaz Vali ve Komutanı Müşir Osman Nuri Paşa (1840-1898) zamanında çıkan Abdülmuttalip ayaklanmasını bastırdı. Bir süre sonra İngilizlerin Sudan seferini yaptıkları sırada özel görevle gizlice Mısır'a gönderildi, verilen görevi başarıyla sonuçlandırdı. İstanbul'a dönüşünde Harp Akademisi tâbiye uygulaması ve Kurmay görevleri öğretmenliğinde, Von der Goltz Paşa'nın tercüman ve yardımcılığında bulundu. Goltz Paşa ile birlikte İstanbul'un 1/100.000 ölçekli istikşaf haritası yaptı. Albaylığında Viyana Ateşemiliterliğinde bulundu. Gerek albay olarak gerekse general olduktan sonra birçok Avrupa Ordularının tatbikatlarına katıldı. 1894'de ferikliğe (korgeneral) yükseldikten sonra Musul Valisi oldu. İstanbul'a

Müşir ABDULLAH PAŞA

dönüşünde Yıldız Sarayındaki Maiyeti Seniyve Erkânharbiyesine atandı. Bu görevi sırasında birçok defalar geçici elçilikle çeşitli ülkelere ve devlet başkanları nezdinde gönderildi. İkinci Lâhey Sulh Konferansına askeri temsilci olarak katıldı. Haziran 1904'te birinci ferikliğe (orgeneralliğe) yükseldi.

Müşir Şakir Paşa (1847-1905) nın ölümü üzerine Padişahın ikinci yaverliğine ve Yıldız Sarayı Maiyeti Seniyve Erkânharbiyesi başkanlığına atandı. 15 Kasım 1905'de müşir oldu. Bu görevlerine ilâveten yine Yıldız Sarayındaki Teftişi Askeri komisyonu Âlisi üyeliğine getirildi.

1908 Meşrutiyet'in ilânını müteakip Maiyeti Seniyve Erkânharbiyesi dağıtıldığında, Abdullah Paşa'da 15 Ağustos 1908'de 4 ncü Ordu Müşirliğine getirildi. Bir süre sonra 2 nci Ordu Komutanı Nazım Paşa (1853-1913) Harbiye Nazırı olunca, ondan boşalan 2 nci Ordu'ya komutan oldu.

1909 yılı Eylüülünde Tasfiye-i rütep Kanunu gereğince rütbesi birinci ferikliğe (orgeneralliğe) indirildi. 1911 yılı teşkilatlanmasında kabul edilen kolordu teşkilâtında birinci redif müfettişliğine atandı ve istifasını verdi ve Askeri Şuraya devam etti. Bir süre sonra Karadağ'a karşı Arnavutluk'ta kurulan ordunun komutanlığına atandı. Aynı yıl içinde İtalyanların Trablusgarb'i işgal etmeleri üzerine İzmir ve yöresinde toplanan Anadolu batı ordusu komutanı oldu. Bu ordunun bir süre sonra dağılması üzerine tekrar Askeri Şuraya devam etti.

Balkan Harbinde doğu ordusu komutanı oldu. Kırklareli ve Lüleburgaz muharebelerinde ordusu geri çekildiğinde emekliye sevk edildi. Muhakemesi sonunda temize çıktı. 11 Kasım 1918'den 19 Aralık 1918'e kadar Tevfik Paşa (1845-1936) kabinesinde Harbiye Nazırlığı (M.S.B.lığı) yaptı ve istifa suretiyle ayrıldı.

İİ. Abdülhamid döneminin dürüst, temiz ve değerli komutanlarından. Cumhuriyet dönemini de yaşadı. İstanbul'dan torununu görmek üzere gittiği İzmir'de 23 Nisan 1937 günü öldü. Cenazesi İstanbul'a getirilerek Büyük Ada'da toprağa verildi.

Abdullah Paşa, mabeyinci Ragıp Paşa'nın yakın akrabası ve merhum Korgeneral Sedat Doğruer'in kayınbabasıydı.

Abdullah Paşanın Goltz Paşa ile yaptığı İstanbul haritası ile Balkan Harbindeki Komutanlığını anlatan (1328 Balkan Harbinde Şark Ordusu Kumandanı Abdullah Paşanın Hatıratı) adlı eseri yayınlanmıştır.

Birinci ve ikinci rütbeden Legiyon d'Honneur, İspanya'nın birinci rütbeden Şarl Fransuva, dördüncü rütbeden Osmanî ve

SADETTİN PAŞA-MÜŞİR (MAREŞAL)

İstanbul'da Defterdar'da doğdu. Esnaftan Mehmet Şükrü Efendi'nin oğludur. 1874'de Harp Okulundan yüzbaşı çıktı. Önce Hersek'te sonra Bulgaristan, Sırbistan ve Rusya muharebesinde bulundu. Bu muharebelerde Silistre kalesi komutanı süvari feriki (korgeneral) Selâmi Paşa'nın kurmay başkanlığını yaptı ve Tuna harp orduları müşir Süleyman Hüsnü Paşa'nın (1838-28 Temmuz 1892) maiyetinde bulundu. Arkadaşları kola-

Müşir SADETTİN PAŞA

ğası olmadan, gösterdiği yararlılık ve başarı nedeniyle bir buçuk yılda yüzbaşılıktan yarbaylığa yükseldi. Muharebeden sonra Daire-i Umuru Askeriye (M.S.B.lığı) Muhasebat Dairesi Tahsilat Komisyonunda görevlendirildi. Gazi Osman Paşa (1832-1900) nın ser-askerliğinde albay ve mirlivalığa (generalliğe) yükseldiği gibi ser-asker müşir Rıza Paşa (1844-1920) nın önerisiyle de ferik oldu ve Babı-Valâyi Seraskeri (M.S.B.lığı) Muhasebat Dairesi birinci başkanlığına getirildi. Aynı zamanda Padişah yaverliğine alındı. Bir süre sonra birinci ferik (orgeneral) oldu. 1904'de ek görev alarak Askeri Emekli Sandığı Nazırlığına atandı. Şubat 1905'de müşirliğe yükseldi ve Masraf Nazırı oldu. Ayrıca Yıldız Sarayındaki Maiyeti Seniyye Erkanı Harbiyesinde görevlendirildi. Bu görevleri ölümüne kadar sürdürdü.

Sadettin Paşa, Osmanî, murassa Mecidi nişanları, altungümüş İmtiyaz, altın Liyakat ve Girit madalyalarını almıştır.

13 Şubat 1908'de Şişli'deki konağında öldü ve Fatih Camii bahçesine gömüldü.

Şeyhülharemlikte bulunmuş olan vezir Şevket Paşa (1824-1890) nın damadı idi.

**MAİYET-İ SENİYYE ERKAN-I HARBİYESİNDE
GÖREV ALMIŞ GENERAL VE SUBAYLAR**

ARİF PAŞA-MÜŞİR (MAREŞAL)

1848'de Selâniğe bağlı Cuma-i bâlâ'da doğdu. (Beşiktaş nüfusuna kayıt edildi.) Paşazade Ali Efendi'nin oğludur. 1869'da Harp Okulundan kurmay yüzbaşı çıktı. Askeri okullarda öğretim üyeliği yaptı. 1876'da binbaşılıkla Erzincan'da 4 ncü Ordu'da görevlendirildi. 1879'da padişah yaverliğine kabul edilerek Askeri Teftiş Kurulu refakatine verildi ve 1881'de yarbaylığa yükseldi. 1885'de albaylıkla Maiyeti Seniyye Erkânıhar-

biyesine atandı. 1891'de mirliralığa (tuğgeneral) yükseldi ve 2nci Ordu müfettişliğine atandı. 1894'de ferik oldu. 1897'de aynı zamanda Edirne Vali vekilliğine getirildi. 1898'de müşirliğe yükselerek asaleten 2nci Ordu müşiri oldu, Oniki yıl bu görevde kaldı. İstanbul'a dönüşünde Askeri Teftiş Kurulu üyesi oldu ve bir süre sonra demiryolu inşaatı için Hicaz'a gönderildi. Görevi bitip İstanbul'a döneceği sırada 9 Mayıs 1909 günü orada öldü. Arif Paşa, Hademe-i Hassa ve Muzika-i Hümayun Komutanı ferik Süleyman Paşa'nın damadı idi.

3- HAFIZ TEVFİK PAŞA — FERİK (KORGENERAL)

1855'de Kafkasya'da doğdu, sonra ailesiyle İnebolu'ya yerleşti. Esnaftan Abdullah Ağa'nın oğludur. 1882'de Harp

Müşir AĞIF PAŞA

Okulundan kurmay yüzbaşı çıktı 1883'de Veni Kıza Paşasının teklifiyle padişah yaverliğine alınarak öğrenim için Almanya'ya gönderildi. Aynı yıl içinde Kolağalığa, 1886'da Binbaşılığa yükseldi. 1887'de yurda döndü ve Maiyeti Seniyye Erkanıharbiyesinde görevlendirildi. Bu görevinde iken 1890'da yarbay, 1893'de albay, 1894'de Mirliva (Tuğgeneral) ve 1895'de ferik oldu.

Çeşitli yurtdışı görevlerde bulundu. 1896'da Girit Tümeni komutan yardımcılığını da yürüttü. II nci Meşrutiet'in ilânını müteakip 4 Eylül 1908'de Askeri Emekli Sandığı Nazırlığına atandı. Birinci dünya harbi başarılarında emekliye ayrıldı.

4-MEHMET REBİİ PAŞA -FERİK (KORGENERAL)

1856'da İstanbul Sultanahmet'de doğdu. İstabil (Devamı arka sahifede)

INDICA LIQUID
ETAPILL

Reg. No: I0368

Class. No: C021